Lietas arhīva Nr. K29-0609-21/14
ECLI:LV:RLPT:2021:0430.11520015621.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas tiesnese I.JANĒVIČA

2021.gada 30.aprīlī
izskatot rakstveida procesā Rīgā, Lomonosova ielā 10
krimināllietu
/pers. A/, personas kods /personas kods/ , apsūdzībā pēc Krimināllikuma 312.panta otrās daļas.

Aprakstošā daļa

Tiesa konstatēja, ka /pers. A/ izvairījās no piespriestā tiesību ierobežojoša soda izciešanas, un tieši:

Ar 2020.gada 27.augusta Rīgas Pārdaugavas tiesas spriedumu /pers. A/ pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas 312.panta otrās daļas tika piemērots sods brīvības atņemšana 3 mēneši, piespiedu darbs 265 stundas, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 (pieciem) gadiem. Spriedums stājies likumīgā spēkā 2020.gada 10. oktobrī. Papildsods nav izciests.

Neizpildot minēto tiesas spriedumu, neizciesta papildsoda laikā, 2021.gada 18.martā ap plkst.14.49, /pers. A/ vadīja automašīnu ,,BMW 525", valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, un brauca ar to Rīgā, pa Ilūkstes ielu no Lubānas ielas puses Rēzeknes ielas virzienā. Pie Ilūkstes ielas 2a nama viņa vadīto transporta līdzekli apturēja policijas darbinieki.

Ar savām darbībām /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 312.panta otrajā daļā.

Pabeidzot pirmstiesas procesu un iepazīstoties ar krimināllietas materiāliem, 2021.gada 24.martā apsūdzētais /pers. A/ prokuroram paziņoja, ka piekrīt iespējai, ka krimināllietu visā apsūdzībā tiesa izskata bez pierādījumu pārbaudes.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2020.gada 6. oktobra rīkojumu Nr. 655 " Par ārkārtējas situācijas izsludināšanu" , krimināllietas, kas nodotas tiesai izskatīšanai bez pierādījumu pārbaudes, pirmās instances tiesa izskata rakstveida procesā.

2021.gada 30.martā tiesa nosūtīja paziņojumu Daudznozaru specializētās prokuratūras prokuroram G.Voicehovičam, advokātei I.Kalnārei un apsūdzētajam /pers. A/ par lietas rakstveida procesā izskatīšanas laiku, tiesībām pieteikt noraidījumu tiesas sastāvam, iesniegt iebildumus pret lietas iztiesāšanu rakstveida procesā, iesniegt viedokli par piemērojamo soda veida un mēru un citiem ar spriedumu saistītiem jautājumiem.

2021.gada 12. aprīlī tiesā saņemts Daudznozaru specializētās prokuratūras prokurora G.Voicehoviča viedoklis, kurā norādīts, ka noraidījums tiesnesei netiek pieteikts un nav iebildumu pret lietas izskatīšanu rakstveida procesā.

Prokurors lūdz atzīt /pers. A/ par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 312.panta otrajā daļā un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 8 mēnešiem. Galīgais sods nav jānosaka, jo iepriekšējie tiesas spriedumi nav stājušies likumīgā spēkā.

2021.gada 13. aprīlī tiesā saņemts zvērinātas advokātes I.Kalnāres viedoklis, kurā norādīts, ka noraidījums tiesnesei netiek pieteikts un nav iebildumu pret lietas izskatīšanu rakstveida procesā. Advokāte norāda, ka /pers. A/ ir deklarētā dzīves vieta, ir algots darbs, tiek apsūdzēts mazāk smaga nozieguma izdarīšanā. Uzskata, ka lietā ir saskatāms atbildību mīkstinošs apstāklis- savas vainas atzīšana un izdarītā nožēlošana. Uzskata, ka soda mērķi var sasniegt, nosakot sodu piespiedu darbu veidā, bez reālas brīvības atņemšanas.

Līdz 2021.gada 30. aprīlim apsūdzētais /pers. A/ tiesai nav iesniedzis savu viedokli ne par piemērojamo soda veidu un mēru, ne iebildumus par lietas izskatīšanu rakstveida procesā, noraidījumu tiesai.

Motīvu daļa

Tiesa, izvērtējot lietā esošos materiālus, un ņemot vērā to, ka apsūdzētais atzīst savu vainu visā viņam izvirzītajā apsūdzībā , konstatēja, ka tai nav šaubu par apsūdzētā /pers. A/ vainu pēc Krimināllikuma 312 .panta otrās daļas un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527.pantu, /pers. A/ vaina noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 312.panta otrajā daļā, ir pilnībā pierādīta.

Nosakot soda veidu , saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta otro daļu , tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu , apsūdzētā personību.

Nosakot soda mēru, saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta trešo daļu, tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošus un pastiprinošus apstākļus.

Izvērtējot apsūdzētā personību, tiesa konstatēja, ka iepriekš vairakkārt tiesāts, pēdējo reizi tiesāts 2021.gada 2. martā Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā pēc Krimināllikuma 262.psanta pirmās daļas, 312.panta otās daļas ar brīvības atņemšanu uz 6 mēnešiem, piespiedu darbu uz 400 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 7 gadiem, spriedums nav stājies likumīgā spēkā, sodāmība nav dzēsta (lieta lapa 25-27), saukts pie administratīvās atbildības par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpšanu (lietas lapa 11-12). No lietas materiāliem redzams, ka ir Latvijas Republikas pilsonis, ar vidējo- speciālo izglītību, precējies, strādā " /nosaukums/" par strādnieku, faktiskā un deklarētā dzīves vieta ir /adrese/.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu , par /pers. A/ atbildību mīkstinošu apstākli tiesa atzīst to, ka apsūdzētais vaļsirdīgi atzinās izdarītajā un to nožēlo.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1. punktu, par /pers. A/ atbildību pastiprinošu apstākli tiesa atzīst to, ka dotais noziedzīgais nodarījums veido noziedzīga nodarījuma recidīvu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.pantu, /pers. A/ izdarītais noziedzīgais nodarījums pēc Krimināllikuma 312.panta otrās daļas , atzīstams par mazāk smagu noziegumu.

Nosakot soda mēru, tiesa vadās no Krimināllikuma 35.panta otrās daļas nosacījumiem, un proti, ka soda mērķis ir aizsargāt sabiedrības drošību , atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu

likumus.

Tiesa, nosakot sodu ņem vērā Augstākās Tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un Augstākās Tiesas Krimināllietu tiesu palātas 2008.gada 1. Jūlija kopsapulcē apstiprinātais Sodu piemērošanas prakses apkopojums, kurā norādīts, lai novērstu noziedzīgu nodarījumu recidīvu, krimināls odam ir jābūt tādam, kas orientēts uz likumpārkāpēja sociālo adoptāciju un resocializāciju. Piemērojot sodu, svarīgi motivēt personu iegūt izglītību, profesiju, sagatavoties dzīvei sabiedrībā, jāpalīdz likumpārkāpējam saprast savas problēmas, parādīt viņam, ka viņš ir spējīgs pats tikt galā ar tām , nenodarīdams kaitējumu citām personām. Soda bardzība bieži vien nav pietiekama , lai persona atteiktos no jauna noziedzīga nodarījuma izdarīšanas. Kriminālt iesiskajai represijai ir jābūt individualizētai.

Nosakot soda veidu, tiesa ņem vērā to, ka apsūdzētais iepriekš tiesāts par noziedzīgiem nodarījumiem pret satiksmes drošību, jauns noziedzīgs nodarījums izdarīts nedzēstas sodāmības un neizciestā soda laikā. Tiesa akcentē uzmanību tam, ka apsūdzētais konsekventi neievēro Ceļu satiksmes likuma 28.panta pirmās daļas 4. punkta prasības, proti, aizliegts vadīt transportlīdzekli, ja vadītājam nav atbilstošas kategorijas transportlīdzekļu vadīšanas tiesības. Tāpat apsūdzētais ignorē četrus tiesas spriedumus, ar kuriem viņam atņemtas transportlīdzekļu vadīšanas tiesības un arī notiesāts par izvairīšanos no tiesību ierobežošanas soda izciešanas. Tiesa secina, ka šāda apsūdzētā attieksme pret notiesājošiem spriedumiem, likuma neievērošanu , liecina par zemas tiesiskas apziņas līmeni, nevēlēšanos laboties un atzīt savas iepriekš pieļautās kļūdas. Tiesa uzskata, ka apsūdzētais nespēj pienācīgi pakļaut sevi paškontrolei , disciplinēt sevi, tā vietā viņš sistemātiski turpina izdarīt jaunus analogus noziedzīgus nodarījumus. Bez tam, tiesa nevar atstāt bez ievērības, ka /pers. A/ ar savu vieglprātīgo attieksmi pret Ceļu satiksmes noteikumu neievērošanu apdraud ne tikai pārējo ceļu satiksmes dalībnieku drošību un dzīvību, bet arī citas personas , kas nepiedalās ceļu satiksmē, proti, bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām vadīja automašīnu , tādā veidā izvairoties no tiesību ierobežošanas soda izciešanas.

Tiesa pilnībā pievienojas prokurora viedoklim, ka /pers. A/ sods ir nosakāms brīvības atņemšanas veidā . Tiesa, izvērtējot lietā konstatētos apstākļus, par apsūdzētā personību iegūtās ziņas, savas vainas atzīšanu, un uzskatot, ka krimināl procesa galarezultātā ir jānodrošina sabiedrības noteiktas intereses- drošības un kārtība ilgtermiņā, kā arī ātra un efektīva Kriminālprocesa likuma 1. pantā noteiktā Kriminālprocesa likuma mērķa- krimināltiesisko attiecību taisnīgs noregulējuma bez neattaisnotas iejaukšanās personas dzīvē, sasniegšana, kā arī, apzinoties vainīgās personas sodīšanas nozīmi ne tikai viņa un viņa līdzcilvēku dzīvē , bet arī veselīgas , tiesiski apzinīgas sabiedrības veidošanā un likumīgu interešu nodrošināšanā ilgtermiņā, tiesa ir guvusi pārliecību, ka taisnīgs krimināltiesisko attiecību noregulējums un Krimināllikuma 35. pantā noteiktais soda mērķis sasniedzams piemērojot /pers. A/ sodu- brīvības atņemšanu , soda mēru nosakot nedaudz virs minimālās robežas, jo lietā ir konstatēts atbildību pastiprinošs apstāklis. Tiesa ir pārliecināta, ka ir pamats uzskatīt, ka apsūdzētais izciešot brīvības atņemšanas sodu , tiks atturēts no jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas , pēc kā iespējams vairs neizdarīs jaunus likumpārkāpumus , un izpildīs tiesas uzliktos un krimināls odu izpildi reglamentējošā likumā noteiktos pienākumus.

Tiesa atzīst, ka ievērojot apsūdzētā personības īpatnības, noteiktais brīvības atņemšanas sods uz noteiktu laiku ne tikai pasargā sabiedrību no noziedzīgu nodarījumu izdarījušas personas, bet arī pasargā un attur pašu personu uz noteiktu laiku no tai nelabvēlīgas sabiedrības un disciplinē.

Krimināllikuma 312.panta otrās daļas sankcija paredz ne tikai brīvības atņemšanas sodu, bet arī alternatīvos sodus, proti, piespiedu darbus un naudas sodu. Izvērtējot lietas materiālos esošo Sodu reģistra izziņu, konstatējams, ka piespiedu darbs nav bijis pietiekoši efektīvs soda veids un nespēja atturēt /pers. A/ no jaunu noziegumu izdarīšanas. Naudas sods tiesas ieskatā arī nav piemērojams, jo, saskaņā ar Krimināllikuma 41.panta ceturto daļu, lietas materiāli nesatur ziņas par apsūdzētā mantisko stāvokli un viņa iespējām samaksāt naudas sodu likumā noteiktā kārtībā.

Tiesa ņem vērā arī to, ka /pers. A/ ir izmantojis savas Krimināl procesa likuma 21. pantā noteiktās tiesības uz sadarbību , izvēloties vienkāršāku procesu- lūdzot neveikt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā. Tas, ka apsūdzētais izmanto savas tiesības uz sadarbību vienkāršotāka procesa izvēlē, nav atzīstams par patstāvīgu viņa atbildību mīkstinošu apstākli, bet tiesa ņem vērā pie soda noteikšanas. Šāda atziņa izriet arī no tiesu prakses *(sk. Senāta Krimināllietu departaments nolēmumus lietā Nr. SKK- 232/08).*

Nosakot soda mēru, tiesa ņem vērā to, ka lietā ir konstatēts gan atbildību mīkstinošs, gan atbildību pastiprinošs apstāklis.

Tiesas rīcībā nav ziņu, ka apsūdzētais sava veselības stāvokļa dēļ nevar izciest brīvības atņemšanas sodu. Uz tādiem nenorādīja arī pats apsūdzētais.

Lietā nav nosakāms galīgais sods, jo Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2021.gada 2. marta spriedums nav stājies likumīgā spēkā.

Šajā krimināl procesā apsūdzētais pieteica lūgumu nodrošināt viņam valsts nodrošinātu juridisko palīdzību. Pēc tiesas paziņojuma zvērināta advokāte I.Kalnāre iepazinās ar krimināllietas materiāliem un iesniedza rakstveida viedokli par piemērojamo soda veidu un mēru un citiem ar spriedumu saistītiem jautājumiem. Kriminālprocesa likuma 368.panta pirmā daļa nosaka, ka procesuālos izdevumus valsts labā piedzen no notiesātajām personām. Tiesa atzīst, ka ir pamats piedzīt no /pers. A/ procesuālos izdevumus par aizstāvja veikto darbu un tiesa nesaskata Kriminālprocesa likuma 368.panta ceturtajā daļā norādīto pamatojumu apsūdzētā atbrīvošanai no procesuālo izdevumu piedziņas valsts labā.

Pirmstiesas procesā piemērotais drošības līdzeklis- uzturēšanās noteiktā vietā un aizliegums izbraukt no valsts- ir atstājams līdz sprieduma spēkā stāšanai. Tiesai nav pamata uzskatīt, ka /pers. A/ izvairīsies no sprieduma izpildes.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz minēto un vadoties no Kriminālprocesa likuma 511.,512., 527.,528., 530., pantiem, tiesa

Nosprieda

Atzīt /pers. A/ par vainīgu noziedzīga nodarījumu izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 312.panta otrajā daļā un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 5 (pieciem) mēnešiem.

Drošības līdzekli – uzturēšanos noteiktā vietā un aizliegumu izbraukt no valsts- atcelt pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Piedzīt no /pers. A/ procesuālos izdevumus par valsts nodrošināto juridisko palīdzību valsts labā 95 *euro* (deviņdesmit piecus *euro*), iemaksu veicot sekojošā kontā: Valsts kase BIC kods TRELLV22, NMR 90000050138, kontā Nr.LV68TREL1060001239300 , nosakot labprātīgas izpildes termiņu 30 dienas pēc sprieduma spēkā stāšanas dienas. Maksājuma kvīti iesniegt Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā 105. kabinetā.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 dienu laikā Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā, apelācijas sūdzību vai protestu daļā par noteikto sodu vai sakarā ar procesuāliem pārkāpumiem, iesniedzot Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Pilna sprieduma pieejamības datums 2021.gada 25.maijs.

Tiesnese I.Janēviča